

ХАРЧОВА ПОВЕДІНКА, МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ ПРИ ЦІЛОРІЧНІЙ ОДНОТИПНІЙ ГОДІВЛІ

*Поляков О., здобувач 2 курсу, магістр, спеціальність 204-ТВППТ
Науковий керівник: Ясько В. к.с-г. наук, доцент,
valentinayasko2207@gmail.com*

Одеський державний аграрний університет

Встановлено можливість отримання високих та стабільних надоїв протягом року без використання зелених кормів у літній період. Вивчено харчову поведінку корів, молочну продуктивність по місяцях календарного року, місяцям та фазам лактації при отеленнях у різні сезони року. Визначено відтворювальну здатність корів залежно від сезону отелення, визначено фізіолого-біохімічний статус корів у зимовий та літні періоди року.

Ключові слова: однотипна годівля, харчова поведінка, відпочинок, лактація

Вступ. Застосування прогресивної системи годівлі корів дозволяє уникнути зміни способу утримання та типу раціонів у пасовищний період, отримувати рівномірно протягом року високі надої:

Огляд літературних даних за результатами етологічних досліджень показує, що при різних способах утримання тварини не однаково реагують на харчову поведінку. Знання цих особливостей дозволяє розробляти оптимальний режим годівлі та відпочинку тварин. Особливо це стосується безприв'язно-боксового способу утримання та цілорічного однотипного типу годівлі корів [1,2].

Метою наших досліджень було дати комплексну оцінку нової системи годівлі корів, що застосовується в високопродуктивному молочному скотарстві.

Методи дослідження: аналіз навчального матеріалу на цю тему: систематизація та узагальнення теоретичного матеріалу, спостереження.

Результати досліджень. На півдні України молочні корови знаходяться на стійловому утриманні зі збереженням традиційної системи годівлі: влітку – корми зеленого конвеєра, взимку – консервовані грубі та соковиті корми. Однак ця система має суттєві недоліки і певною мірою стає гальмом у розвитку тваринництва.

До основних недоліків традиційної системи годівлі відносяться: залежність від погодних умов, труднощі забезпечення зеленою масою великих ферм, нерідкі випадки утворення «вікон» у зеленому конвеєрі, скошування зеленої маси в ранні або пізні фази розвитку, коли врожай повністю

сформувався; часта зміна раціонів, особливо в ненастінні дні, нестабільність співвідношення бобових та злакових культур, що нерідко призводить до порушення процесів травлення, зниження продуктивності тварин та недобору поживних речовин із одиниці площі до 30 %.

Внаслідок господарства змушені нацьковувати великі площі кормових угідь, що значно скорочує ресурси заготовлі кормів на стійловий період.

Нами проаналізовано та визначено середню продуктивність всього поголів'я корів на комплексі за кожний календарний місяць та сезон року.

Отримані дані показали, що при цілорічному стійловому утриманні і однотипній годівлі суттєвих змін надоїв по місяців року не зазначено (табл. 1).

**Таблиця 1. Молочна продуктивність корів, кг
(в середньому на 1 фуражну корову)**

Місяці	рік		Середнє за два роки
	2021	2022	
Січень	561	569	565
Лютий	492	571	532
Березень	550	531	541
Квітень	584	538	561
Травень	614	538	576
Червень	601	562	582
Липень	614	587	601
Серпень	621	614	618
Вересень	628	586	607
Жовтень	582	601	592
Листопад	512	589	551
Грудень	526	557	542
Середнє за місяць	573,80 ± 52,20	570,30 ± 35,70	572,0 ± 38,20
За рік разом	6885	6843	6864

З наведених, у таблиці 1 даних видно, що надій молока натуральної жирності на корову по комплексу становив, кг: у 2021 р. - 6885, у 2022 р. – 6843, у середньому за 2 роки – 6864, тобто практично був однаковий.

У середньому у 2021 році на місяць надоївали 573,8 кг, у 2022 році - 570,3 кг, а середній удій за 2 роки – 572,0 кг. Відхилення щодо окремих місяців у більшу чи меншу сторону перебували у межах 7-8%.

Наочно видно, що при однотипній системі годівлі надій молока на комплексі характеризується стабільністю і за роками та місяцями. Цьому сприяло дві обставини: перша - при цілорічних отеленнях у кожного календарного місяця знаходилися корови на всіх стадіях лактації (у розпалі лактації, в середині і в завершальній - третій фазі), тому надої зрівнювалися; по-друге - тварини споживали в літні місяці року ті ж корми, що й у зимово-стійловий період, тобто тип годівлі не змінювався, як це буває при стійлово-пасовищному утриманні, що й забезпечувало сталість у кількості та співвідношенні споживаних поживних речовин.

Висновок: Однотипна система годівлі корів при цілорічних отелях забезпечує рівномірне отримання молочної продукції протягом календарного року. Надой корів за місяцями та сезонами року різняться незначно: за зимовий період надій становив 23,9% від річного, весняний - 24,5, літній - 26,1, осінній – 25,5%. Відхилення за окремими місяцями у більшу або меншу сторону перебували у межах 7 - 8%. Добові надой молока базової жирності практично ідентичні: у зимовий період - 21,3 кг, весняний - 20,0, літній - 21,5, осінній - 21,9, середній за рік - 21,1 кг. Різниця між мінімальними та максимальними добовими удоями не перевищувала 1,9 кг.

Список використаних джерел

1. Козмірук Л.В. Поведінка молодняка ВРХ // Тваринництво України. № 3. 2005. С.9-11.
2. Oldenbrock, I.K. Feed intake and energy utilization in dairy cows of different breeds, 1988. P. 115.

УДК:636.371.06.41

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ F₂ МОЛОДНЯКА ОВЕЦЬ ЦИГАЙСЬКОЇ ПОРОДИ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ

*Рудик А., здобувач 2 курсу, магістр, спеціальність 204-ТВППТ
Науковий керівник: Слюсаренко І., док. філософії, асистент*

Одеський державний аграрний університет

Ключові слова: жива маса, екстер'єрні показники, технологія годівлі, відтворення, утримання, передзабійна маса, вихід туші.

Актуальність теми. Зараз важливо підтримувати та вдосконалювати генетичний потенціал вітчизняних порід тварин і розумно використовувати найкращі генофонди світової селекції. Не менш важливою для стабілізації розвитку тваринницької галузі під час переходу до ринку є державна підтримка галузі, така як національні доручення на ягнят, субсидії на закупівельну ціну ягнят і закупівлю ремонтного молодняка. Кількість вівцематок у стаді збільшувалася на 10% кожного досліджуваного року. Чисельність овець у стаді залишилася на рівні 20 голів, а частка кіз у загальному складі стада коливалася від 13,8 до 16,2 %. Питома вага учнів 1, 2 та 3 класів у складі становить 13,9-16,4%, а для 4 класів і вище 32,2-41,6%. Звертаємо увагу, що фактична чисельність та питомий відсоток тварин вище IV у стаді щорічно зростає (10 голів або 12,5-24,0%). Це може свідчити про те, що кількість вівцематок на фермі

